

พฤติกรรมกรรมการบริหารที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางการบริหาร
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
ประสิทธิ์ สาระสันต์

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารด้านภาวะผู้นำ การตัดสินใจ แรงจูงใจ และการติดต่อสื่อสาร ของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ดีเด่นและไม่ดีเด่น และเพื่อวิเคราะห์หาพฤติกรรมการบริหารด้านภาวะผู้นำ การตัดสินใจ แรงจูงใจ และการติดต่อสื่อสาร ที่สามารถจำแนกความสำเร็จทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวนรวมทั้งสิ้น 828 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น จำนวน 419 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียนไม่ดีเด่น จำนวน 409 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง และผู้วิจัยพัฒนามาจากผู้อื่นอีกส่วนหนึ่ง และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน MANOVA และการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบเพิ่มตัวแปรทีละชั้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. การทดสอบโดยรวม พบว่า มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น และผู้บริหารโรงเรียนไม่ดีเด่น ในตัวแปรตามทั้งหมด 19 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับสูง ($P = .000$) และเมื่อทำการประมาณค่าแบบช่วงของพฤติกรรมการบริหารแบบใดที่มีส่วนสนับสนุนให้สองกลุ่มแตกต่างกัน พบว่า พฤติกรรมการบริหารทั้งหมด 19 แบบ มีส่วนสนับสนุนให้ทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพฤติกรรมการบริหารที่มีส่วนสนับสนุนให้มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่อำนาจ รองลงมา คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน ภาวะผู้นำแบบมุ่งสถานการณ์ การติดต่อสื่อสารแบบเปิดเผย การติดต่อสื่อสารแบบมิตรไมตรี ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสารแบบแสดงความสนใจ การติดต่อสื่อสารแบบผ่อนคลาย การติดต่อสื่อสารแบบสร้างรอยประทับใจ การติดต่อสื่อสารแบบแมนตรง การตัดสินใจแบบเห็นพ้องต้องกัน การตัดสินใจแบบปรึกษาหารือ การตัดสินใจแบบออกคำสั่ง การติดต่อสื่อสารแบบใช้ภาษาท่าทางเกินกว่าเหตุ การติดต่อสื่อสารแบบมีชีวิตชีวา การติดต่อสื่อสารแบบผูกขาด และการติดต่อสื่อสารแบบขัดแย้ง ตามลำดับ โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นจะมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริหารทุกแบบสูงกว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนไม่ดีเด่น ยกเว้นแต่การติดต่อสื่อสารแบบขัดแย้งเท่านั้นที่กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนไม่ดีเด่น

2. เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Two-way MANOVA ปรากฏว่า ไม่สามารถสรุปได้ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มโรงเรียน (ดีเด่น - ไม่ดีเด่น) และกลุ่มวิชาเอก (การบริหารการศึกษา - อื่น ๆ) แต่ Main effect ของกลุ่มวิชาเอกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดย

พฤติกรรมกรรมการบริหารที่สนับสนุนให้มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงที่สุด คือ การติดต่อสื่อสารแบบผ่อนคลาย รองลงมาคือ การติดต่อสื่อสารแบบใช้ภาษาท่าทางเกินกว่าเหตุ การติดต่อสื่อสารแบบสร้างรอยประทับใจ การติดต่อสื่อสารแบบขัดแย้ง การติดต่อสื่อสารแบบผูกขาด การติดต่อสื่อสารแบบแม่นยำ การติดต่อสื่อสารแบบมีชีวิตชีวา การตัดสินใจแบบออกคำสั่ง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ โดยกลุ่มวิชาเอกการบริหารการศึกษามีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการบริหารแต่ละแบบสูงกว่ากลุ่มวิชาเอกอื่นๆ

3. พฤติกรรมกรรมการบริหารที่สามารถจำแนกระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นและไม่ดีเด่น ที่สำคัญมี 7 แบบ คือ แรงจูงใจใฝ่อำนาจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน ภาวะผู้นำแบบมุ่งสถานการณ์ การติดต่อสื่อสารแบบเปิดเผย การติดต่อสื่อสารแบบสร้างรอยประทับใจ และการตัดสินใจแบบปรึกษาหารือ ตามลำดับ โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นจะมีการใช้พฤติกรรมกรรมการบริหารทุกแบบสูงกว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนไม่ดีเด่น อย่างชัดเจน